

Chemarea

Tinerimei Române

ABONAMENT ANUAL:

Pe un an.....Lei 200---
Pe un jumătate an.....Lei 100---
Autorități și instituții.....Lei 500---
In streinătate dublu.

**ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC
LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 36**

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Cluj, Strada Regina Maria Nr. 36. — Telefon: 7-69

Congresul nostru

Lichidarea unui conflict imaginar

de PETRE ȚUȚEA

Congresul Chemarist, întrebându-și expresiunea în care a fost îmbrăcată conștiința noastră din 24 Ianuarie a. e., a dat naștere la o seamă de discuții interesante, făcându-se în legătură cu cele dezbătute și hotărâte, comentariile cele mai variate. Totul însă, s'a polarizat în jurul unui pretins conflict între tinerii chemăriști și cadrele vechi ale partidului național-tărănesc. S'a precizat chiar: între noi tinerii și conducătorii Ardeleni, purtătorii steagului fostului partid național înainte și după unire, ar exista o deosebire fundamentală de concepție, menită a duce la o ruptură iremediabilă dintre noi și dânsii. Și pentru ca discuțiile angajate în acest sens să prezinte aspectul de seriozitate, s'a invocat și cunoscutul conflict (protagoniștii acestei idei i-ar zice eternul conflict) între generații care se succed în timp, fiecare având o fizionomie spirituală distinctă, o înțelegere deosebită a realităților, deși coexistă în aceleași împrejurări politice și istorice. Deși problema privită sub toate aspectele, constituie o sursă nepuizabilă de polemici, totuși acest fapt nu ne împiedică a face câteva precizări utile. Ceea ce distinge două generații politice, este pur și simplu modul de înțelegere al realităților, felul în care se resfrânge ambiția în conștiința lor, dând naștere unor acțiuni deosebite în structura lor intimă.

Să fixăm în linii largi și principiile programul bătrânilor și să încercăm astfel să reconstruim în lumina celor dezbătute în congres, dacă există vre-o deosebire esențială între noi și dânsii.

Astăzi putând pune problema în cadrele unui puternic partid regnicolar, ne permitem a formula întrebarea: care sunt principiile programatice ale partidului național-tărănesc?

Politica internă.

1. Apărarea ordinii constituționale monarhic-democratice, ca o cheazășie de siguranță și progres, considerând ca esențiale coordonate ale vieții de stat: Regele și poporul. În acest sens vorbesc faptele. Să citim exemple concludente. Pe vremea când partidul național-tărănesc se găsea în opoziție și pe timpul când trăia Marele Rege Ferdinand, dl Alexandru Vaida-Voevod, într-o convorbire cu un membru al Familiei noastre domnitoare a dat expresie acestui principiu politic în termenii următori:

„Monarhiile moderne îndeplinesc un rol important și fecund în conducerea statelor monarhic-constituțio-

nale; dar garanția permanenței principiului monarhic, este indisolubil legată de asentimentul constant al maselor, care nu se poate menține decât dând o largă satisfacție desideratelor lor legitime, respectându-se cu sfîntenie dreptul lor de participare activă la viața publică. Orice stîrbire, adusă drepturilor politice ale națiunii, enecrite cu sacrificiul luptelor pentru dobîndirea libertății politice, va rupe acest contact sănătos între coroană și țară, va împiedeca acea trainică colaborare și nu va fi decât în detrimentul dinastiei”. Și pentru că monarhismul conducătorilor noștri, nu are nimic mistic în structura sa ideologică, fiind de natură pragmatică, pentru menținerea continuității și pentru consolidarea dinastiei, toți, fără excepție, Ardeleni și Regăteni, au luptat cu toată energia, în contra încercărilor de destrămarea a dinastiei noastre, a cărei prosperitate a fost considerată nu numai ca un necesar factor regulator al forțelor sociale și politice în conflict, ci chiar principiul vital, chiagul unității noastre politice. Acesta este tăleul restaurației, desprins ca un fruct al credinței noastre nestrămutate în virtuțile creatoare ale Regelui Carol al II-lea. Într'adevăr, ajunsese la un moment critic în viața noastră de stat, când interesul particular al unui grup dominant se găsea într'un conflict acut cu interesul general, când o minoritate privilegiată ruinașe încrederea majorității guvernate. Condamnată, de forța împrejurărilor istorice să dispară, ea rezista cu încăpăținare în actualitatea vieții politice, cumulând împotriva ei o adevărată avalanșă de ură colectivă. Venirea la putere a partidului național-tărănesc, nu deslegase decât în parte această problemă. Pentru definitivă ei soluționare și pentru restaurarea echilibrului forțelor în luptă se impunea prezența unui rege puternic și drept, a cărui autoritate să taie pofa de monopol al puterii eliceilor oligarhice, acordând fiecărei grupări sociale importanța cuvenită. Regele singur poate salva, fără sgduiri costisitoare, regimul democratic în România. Și așa a înțeles tânărul Monarh misiunea sa istorică. S'a declarat dela început pentru menținerea regimului constituțional existent, făcând cauză comună cu poporul. Căci în timp ce masele, generoase ca întotdeauna, l'au primit cu un entuziasm de nedescris, punându-și în El toată nădejdea, zarafii ne-au înțepat și ne înțepă și astăzi urechile cu miolăiturile lor stridente, văzându-se

(Continuarea pe pag. 2-a)

Chemarea și tineretul național-tărănist de dincolo

Congresul din 24 Ianuarie dela Cluj a pus în discuție două chestiuni, dintre care una s'a lichidat complet, iar pentru cealaltă viitorul îi pregătește aceiaș soartă. Cea dintâiu, pretinsul conflict între generațiile partidului național-tărănesc, generația tinereții a „Chemării” și generația de bază a partidului, era o alarmă pe care au dat-o adversarii politici din interesul meschin, de a lansa o confuzie în opinia publică. Și ca toate confuziile cari se sprijină numai pe absurdități, s'a verificat pe deplin și s'a stabilit distanța dintre adevăr și neadevăr. Cele două generații au fost puse față în față prin cei mai reprezentativi exponenți, prin acei cari formează osatura și s'a constatat cea mai desăvârșită și indisolubilă colaborare și legătură prin fondul ideologic programatic unic care animă amândouă generațiile. Într'adevăr fratele V. V. Tilea care sintetizează tipic expresia ideologică a „Chemării”, a stabilit între cele două generații o unitate psihologică care la un moment dat contopește amândouă forțele într'un țel comun „democrația”.

Și a spus d-sa: „Între tineret și fruntașii conducători ai partidului este o legătură strînsă nu numai de tradiție și program, ci o legătură de dragoste a copiilor față de adevărații lor părinți”, iar mai departe: „Pe noi ne leagă de generația conducătoare cele mai sincere sentimente de admirație a politicei oneste.

Iar pe de altă parte dl Vaida desăvârșește legătura între experiență, pe care o reprezintă generația matură și elan pe care îl întrupează tinerețea. Acestea amândouă, numai dacă sunt coordonate pot merge pe adevăratul drum și în felul acesta se pot evita erorile.

Deci iată că de data aceasta congresul a risipit un svon și a stabilit în formă de dogmă realitatea.

A doua chestiune care s'a pus în discuție în aceeași împrejurare, ar fi pretinsa distincție care ar exista între tineretul din Ardeal și

(Continuare pe pagina 11-a).

Revizuirea averilor începe...

A pățit-o cine a pățit-o, dar d. Iancu Nistor, ex-șeful politic al Bucovinei — a pățit-o aieva. Afurisita aia de expoziție agricolă pentru organizarea căreia încasase în prealabil abia 6.000.000 lei i-a venit de hac. Contrar obiceiului pământului, d. Iancu Nistor a fost obligat să restituie Statului cele 6.000.000 lei pe care a uitat să-i utilizeze pentru scopul destinat, nu dintr'o intenție frauduloasă ci din o ușoară eclipsă a memoriei.

Dar iar mă 'ntorc și zic — vorba cronicarului — că prea e fragedă memoria lui Nenea Iancu Nistor, care a uitat să organizeze expoziția. Ghinionul d-lui Nistor nu stă însă aici, ci în obligația de a restitui milioanele.

Măsura aceasta pe care guvernul a luat-o pentru cinstirea banului public, constituie nu numai un punct de onoare pentru guvernarea național-tărănistă ci și un început pentru noua eră care va trebui să vină: epoca revizuirii averilor.

Generația tânără cere acest lucru cu ultima ei energie, ca un imperativ nu numai de ordin economic ci mai ales moral, în aceste vremuri când tragerea la răspundere a tâlharilor banului public ar constitui o oțelire a încrederii acestui neam în soarta și în viitorul său.

Cazul cu milioanele d-lui Nistor n'am vrea să fie singurul. L'am vrea urmat în curând de alte operații curagioase care să nu țină cont de nici un criteriu în afară de servirea binelui public.

Balul Chemării

Ca și alte dăți balul „Chemării” s'a desfășurat în aceeaș atmosferă de cald entuziasm și voie bună. În sezonul de iarnă al Clujului, balul „Chemării” a fost așteptat — ca totdeauna — ca o adevărată înviore și sărbătoare a tinereții ardeleni.

Organizat în condiții deosebite și aureolat cu prezența câtorva excelente ministeriale, deputați, senatori, prefecți, șefi și șefițe de cabinet și alte personalități de marcă, balul „Chemării” n'are totuși nimic rigid și oficial, ci dimpotrivă farmecul său îl constituie o animată atmosferă democratică. Braț la braț se însiruie la „Hora Unirii” alături de Ion Mihalache și Vaida-Voevod, chemaristul tânăr și amoretat de cutare fetiță în rochie albă, cu sâni de piatră și ochi vioi de nevăstuică.

Jazzbandul nebun răscolește inimile și încălzește picioarele, cari se mișcă într'un ritm tot mai foxtrotian, pentru a relua apoi din nou zigzagurile line ale unui tango tandru ca un vis de Maiu.

Perechi-perechi, braț la braț, tinerețea s'a bucurat o noapte întreagă de o completă uitare de griji și de paragrafii dreptului civil pentru a se dăruia dansului, muzicii și eventual cei mai șagalnici, vre-unei dulci idile...

Revizionismul maghiar.

Luăți seama la „prieteni“...

Am arătat în câteva numere trecute ale „Chemării“ răsunetul mișcării revizioniste maghiare în străinătate, în urma acțiunii pornite prin albumurile de propagandă ale ziarului „Pesti Hirlap“. Și pentru că e bine să ne cunoaștem prietenii și dușmanii, voi arăta mai jos o listă cu cele mai proeminente personalități politice, bărbați de stat, militari, ziariști, profesor universitari, etc., ai diferitelor țări, cari simpatizează cu mișcarea revizionistă și promit vecinilor noștri Unguri tot sprijinul pentru a susține ideea revizuirii Trianonului, atunci când se va prezenta momentul oportun(?). Noi Românii, cari privim cu indiferență pretențiile absurde și utopice ale vecinilor noștri, totuși trebuie să luăm seamă bine la prietenii vecinilor și dușmanii noștri, cari alimentează prin sprijinul lor o cauză nedreaptă ce jig-neste un sfânt drept al nostru.

Voi înșira deci o listă cu personalitățile mai marcante, cari îmbrățișând ideea revizionismului în străinătate, ni se declară pe față adversari și dușmani țării noastre:

Incep cu Italia: Balbino Giuliani ministru instr. publice, G. Federzoni președintele Senatu ui, Facchinetti senator, Cirmeni senator (spune: „Să dea Dumnezeu, ca ziua revizuirii să nu fie prea departe!“), Mazzoni senator, Mauaresi sec. de stat la Min. de Război, Ettore secretar de stat la Min. Finanțe, Pitacco senator și primarul Triestului, Van Rossun cardinal („Cu rugăciuni calde voi cere lui Dumnezeu, ca poporului maghiar să i-se facă dreptate“), Monti președ. Băncii Com. Italiene, A. Bruschi dir. bibl. regale Florența, Alfieri prof. univ. Milano („Italienii înțeleg și simt durerea Ungariei ciuntite“), Angelini prof. dir. Sindicatului economic fascist, Baronul Lombroso, G. Viola prof. med. Bologna.

In Anglia: Lord Curson f. ministru („Mă doare foarte adânc faptul cu s'a tratat cu Ungaria prin Tratatul Trianonului“), R. Clynes min. de interne al Angliei, Lord Rothermere (a cărui activitate în cauza maghiară e prea bine cunoscută!), Lord De La War ministrul agriculturii, Herbert Bury episcop de Londra, W. R. Inge decanul lui St. Paul, Lord Sydenham, Mary Edith Durham celebră scriitoare („Pacea dela Trianon trebuie revizuită“), O. Russel diplomat, Marquess of Crewe fost ministru, Rudyard Kipling, celebru scriitor, Lord Lamington membru al Casei Lorilor, fost guvernator, C. W. Bourne membru în Casa comunelor, R. I. Drumond, („Sper, că și în mod pașnic veți recăpăta Ardealul și celelalte teritorii pierdute“), Pearce Higgins, Trinity College Cambridge, („mai de vreme sau mai târziu, totuși revizuirea Trianonului va veni“), Sir Sidnez Sow scriitor, Kennworthy, („In cauza maghiară va învinge dreptatea: poate peste puțin“), E. Outwaith secretarul lui Rothermere, Eighty Club, (unul dintre cele mai mari Cluburi ale Angliei), Sir Robert Donald, Alfred Burt general de cavalerie, Sir Montague Barlow, Near and Middle Eassotion, etc.

In Franța: De Monzie fost ministru, Conte de Castellane președ. Camerei, Justin Godart fost ministru, Anatole Mameau senator, Charles Damiérou deputat, Alcyde Ebray ministru, Canonicul Boassomot, General Hirschauer, P. Delhumeau deputat, Louis Willat p. of. univ., Colonel Lamouche, Gustave Hervé primredactorul lui „La Victoire“, Victor Marguerite celebrul scriitor („am pretins și voi pretinde întotdeauna revizuirea“), Conte Guy de Pourtalès, Jean Zay avocat, Georges Roux publicist, etc., etc.

In America: I. Grant Hinkle sec. de stat al Washingtonului, Geo W. Wickersham min. de justiție, Fred E. Lukens sec. de stat al Idahoului, R. C. Dillon guvernatorul lui New-Mexico, Daniel W. Hoan primarul orașului Milwaukee, Frederick M. Sacket min. plenig. al Germaniei, Oliver W. Elsbree prof. univ. de Istorie la Pittsburgh, James E. Bogie prof. la Staate

College New-York, Henrx W. Shoemaker ministru, F. M. B. Coleman min. plenipotențiar („vă răspund: Așteptați momentul prielnic!“), Rectorul Univ. din Dayton, Louis Casanbon prof. univ. la Montreal, Roger Shaw reactorul lui „Review of Reviews“, Cambria Library Assotiation (Johnstown). Ruth Cramford Nitschell, D. M. Ormond (Canada), Cosmos Club (Washington) etc.

In Germania: Mareșalul Von Hindenburg președ. Germaniei, Curtius min. de externe, Bredt min. justiției, Hitlerdung fost ministru, Groener ministru de război, Kardorf președ. adunării imperului, Von Seeckt min. de război, fost com. suprem al armatei, Baron Rheinbaben șef. deleg. germ. la Geneva, Heid min. Bavariei, Noske f. min. de răsb., Höpker Ashoff min. de finanțe prusian, Reinecka ministru de interne al Badenului, Wallraf fost ministru, Von Loebel ministru („lupta împotriva tratatelor rușinoase ne este o luptă comună“), Dr. Goebels șeful partidului socialist, Dr. Kahl, B.üher primarul Drezdei, Oaenauer primarul Kölnului, Zechlin șeful presei externe, etc., etc.

In Austria: Vangoni cancelar și ministru de război, Ducele de Löwenstein etc.

In Olanda: Primarul capitalei Haga, Coendrae Geerliks prim redactor („n'am știut că Ungaria a fost amintită astel în teritori și populația sa“), Ir A van Driel (Haga), H. W. Holtappel prof. Rotterdam, cond. Part. social-democrat Ollanpez etc.

In Belgia: Baronul laquemyns fost min. de interne, Pierre Dayé (Bruxelles), („până ce nu se vor vindeca nedreptățile tratatelor, întreaga situație a Europei nu se poate păstra“), Episcopul de Malines, Directorul Bibl. din Antwerpen, Em. Hegems primredactor („Revizionismul poate conta întotdeauna pe mine ca și înu' un apărător convins și însuflețit“), Dr. L. Goemand sec. acad. flamande etc.

Din alte țări ale Europei: Guiseppe Motta președ. rep. Elveției, Brice guvernatorul Luxemburgului, A. Liapcev preș. Consiliului de Miniștri bulgar, Athanase Burrof min. de externe al Bulgariei, Berenguer prim ministru spaniol, Alba min. ue externe spaniol, Conte Penhy Garcia fost ministru Portugalia, Dr. Lruszynski rectorul Univ. din Lublni, Dr. L. Moltesen min. de externe al Danemarcei, Hans Kyrre prim redator („Ungaria neapărat trebuie să-și recapete teritoriile pierdute și le va rebăpăta prin revizuirea Trianonului“), Ivor Teegon dir. Suedia („Imi bate inima, dacă mă gândesc la grozavele suferințe pe cari a trebuit să le sufere Ungaria. Astfel de nedreptăți sunt de necrezut și de neînchipuit“), Valentine Danneire prof. Norvegia („pe elevii mei i-a impresionat foarte mult, faptul nemilos cum Trianonul a ciuntit teritoriile Ungariei“).

Din Asia, America centrală și America de Sud: Hussein Ali, min. plenip. Paris, Eurique Villegas fost prim ministru din Chile, Aresteo Ferrasa ministru plenip. al Cubei la Washigton, De Blan repr. Cubei la Liga Naț unilor („Aceasta e o operă, albumul, care aduce mare serviciu la toți aceia, cari voesc să rămâie în atingere cu iurerile Ungariei“), T. F. Medina deleg. Nicaragnei la Liga Naț unilor, Ali Abdullah Iusuf ministru Indiei, Londra, Principele Varwaidya deleg. Siamului la Londra, Generalul Tsiang-Tso-Ping deleg. Chinei la Berlin („Sper, că popoarele nu vor întârzi, ca să nu facă dreptatea cuvenită (Ungurilor)“, etc., etc. . . .

Toate aceste personalități marcante și alte multe, cari ar fost de prisos să le mai înșirăm, au răspuns cu simpatie și cu sfaturi de încurajare mișcării revizioniste a ziarului „Pesti Hirlap“.

Oare își dau seama acești străini de falsurile și minciunile cele mai nerușinate, cu cari s'au înfățișat Ungurii înaintea lor ca să le ceară mila și sprijinul?? Nu, hotărât că nu! Răspunsurile de

Mai presus de toate însă trebuie să urmărim sfatul transmis de iubitul nostru președinte d. Iuliu Maniu și să strângem rândurile în jurul mult iubitului nostru Rege ca să-l ajutăm și să-l apărăm în aceste timpuri grele. (Aplauze furtunoase).

Să-l ajutăm în sensul erei noi care a început cu 8 Iunie 1930. Dacă în trecut a trebuit să uzăm de arme violente pentru combaterea adversarilor, nu noi am fost aceia cari am început cu astfel de arme. Eram doar în legitimă apărare. Azi sub domnia Regelui Carol putem să ne întrebăm toate energiile pentru refacerea morală și materială a țării. Vrem ca cuvântul politică, să nu mai fie de ocară. Politica înseamnă cea mai curată și mai desinteresată muncă pentru folosul țării, o depășire generoasă a intereselor personale, o girare a binelui comun, o credință neștrămutată în înțelepciunea Regelui și în puterile națiunii. (Aplauze).

Am spus că trebuie să ne apărăm Regele. Nu înțeleg aici apărarea în caz de război când toți dela Rege până la cel din urmă soldat apărăm Patria și Dinastia, ci acum când atâția oameni lași din două partide politice, continuă zi de zi a submina cu obișnuința lor de soboli autoritatea Regelui prin tot felul de fleacuri încercând să-l îndepărteze din inima poporului în care el trăește viu ca și credința în sufletele entuziaștilor. Vă rog ca la orice ocazie când auziți infamii de acest fel să demascați în public pe acei inconștienți cari atacă în acest mod laș instituția noastră monarhică. (Aplauze furtunoase).

Domnule Președinte și domnule Secretar General, aveți alături de dv. o armată de tineri entuziaști care Vă stau la dispoziție pentru ca împreună cu d-voastră să continuăm munca grea pentru binele și fericirea Țării și a Tronului.

Vă rugăm să dispuneți de aceasta armată și să fiți siguri de întreaga noastră contribuție generoasă și desinteresată.

(Din discursul fratelui Viorel V. Tilea, subsecretar de Stat la Președinția Consiliului ținut la consfătuirea Chemăristă din 24 Ian.)

incurajare primite din întreaga lume, cele mai multe din ele sunt foarte semnificative, izvorând nu din convingeri revizioniste ci mai mult din mila față de milogelile și jalnicele mirolăituri, demne de compătimit, ale vecinilor noștri.

Am înșirat mai sus numele unui întreg șir de personalități marcante, cari fără să cunoască falsa dreptate a tezei maghiare, își iau față de noi o atitudine de adversari, contestându-ne un drept sfânt, bazat pe temeinicia cea mai puternică a unei temelii și-a unui trecut istoric autohton, care preconizând principiile wilsoniene prin Războiul mondial au stabilit o Europă de drept. Și această operă de justiție și echitate internațională nu se va mai putea schimba niciodată.

Totuși e bine, să luăm aminte la „prieteni“ vecinilor și la dușmanii noștri!

Petre Petrinca

Cele din urmă două noutăți

„Te aștept de atâtea ori“
de Vêrtes și Ilieșiu . . . à 45.—
„Te iubesc femeie adorată“
de Vêrtes Ilieșiu . . . à 45.—

Se pot procura la magazinul de note
Nad. muzicale

IOAN KIRALY
CLUJ, STR. REGINA MARIA

Citiți să plătiți „Chemarea“.

D'Or Filiala din Cal. Reg. Ferdinand No. 13.

se desființează pe ziua de 1 Ianuarie 1931. Până la aceasta dată vânzările se fac cu foarte un preț redus. Aranjamentul este vândut.
Nad.

PREȚURI NOUI

Prețul imprimat în timpă - Calitate garantată

Sucursale în toate țara

DERMATA

† Berthelot

Încă o mare personalitate care a ținut odată în palme destinele omenirii a trecut hotarele veciniei. Într'un interval așa de scurt Franța și alături de ea întreaga umanitate a pierdut pe cei mai reprezentativi fii ai săi, cari au jucat un rol hotărâtor în așezarea de azi a Europei. E destul dacă amintim de Clémenceau, de mareșalii Foch și Joffre pentru a înțelege deplin groaznică pierdere pe care o încearcă Franța prin noul doliu provocat de moartea generalului Berthelot. Pentru noi Români generalul Berthelot a fost mai mult decât un prieten și un sfătuitor în vremuri grele. Șef al misiunii militare franceze în cursul războiului nostru de în-

trezire, gen. Berthelot s'a dedicat cu trup și suflet organizării atât de fragile a armatei noastre și a infiltrat în rândul soldaților români un tonic moral, care i-a ajutat să lupte cu aceeași încredere până la izbânda finală.

Neamul românesc îi este recunoscător generalului Berthelot. De aceea l-a declarat cetățean de onoare, iar M. S. Regele l-a decorat recunoscându-i odată mai mult realele servicii pe cari le-a adus României.

În fața mormântului deschis noi generația tânără ne prosternem în genunchi, ca în fața unui mare binefăcător al civilizației și-al dreptului, pe care l-a apărat împotriva forței pumnului.

Noi ne-am făcut datoria cu conștiința împăcată și nimeni nu ne critică nici pe noi, nici programul nostru, și mai ales nu prezintă un alt program de refacere. Campaniile calomnioase de presă, sunt doar mărturiile unei sete vulgare de putere a adversarilor noștri, cari n'au înțeles să răspundă nici la apelul pentru solidaritate al Regelui, nici la cel al dlui Mironescu. Noi ne facem datoria ascultând dorințele țării și indicațiile programatice ale partidului nostru, având încrederea Coroanei și a națiunii.

(Din discursul dlui nostru V. Madgearu.)

Democrația românească . . .

e o față tânără cu sâni de piatră, senină la chip și frumoasă așa cum ne-o arată fantezia masselor populare și poveștile în cari Cosinzeana ne vrăjește cu feciorelnica-i sfiiciune. Ea stă ascunsă în căsuțe patriarhale, unde plutește un duh de muncă aprigă, înfrățită cu glia și veșnic i-a fost teamă să coboare la oraș, că prea se simțea stingherită acolo și prea căutau mulți, fără rușine, să-și prindă privirea... Democrația românească e încă sfioasă că-i tare tânără și-i aducătoare de pofte și păcate grele, că-i plină de vlagă și-i totuși potolită. E îndrăgostită de libertate, căci cei mai buni fii ai ei au căzut, în mersul năvalnic al anilor, luptând pentru această idee; — pentru că de dincolo de groapă, ca o poruncă, umbrele eroilor martiri îi inspiră respect în vorbă și demnitate în fapte...

Uneori când ochii i se aprind de ură și la lumina opaițului scutură colbul de pe filele îngălbenite ale istoriei părinților ei, Democrația Românească își aduce aminte de Avram Iancu. Chipul lui frumos stăruie în mintea ei cum stăruie mirosul de tămâie în pro-naos... din genune ea aude gemetele lui Horea și Cloșca ce se sting pe roată, simte umbrele lui Bălcescu, Popa Balint, Alecu Russo, Kogălniceanu, etc., cari străjuiesc în preajma ei și pieptul i se sbate ca sub îndemnul unei porunci a vremii. Pe chipul ei chinuit apare un zâmbet senin când își aduce aminte de aceia cari în parlamentul dușmanului neîmpăcat dela Budapesta au susținut, cu tărie spartană, drepturile ei la libertate. În asemenea momente de reverie ochii i se umple de lacrimi și în suflet creștin crește așa cum cresc păraiele primăvara când se desfundă munți de troienele iernii.

Democrația Românească după ce și-a văzut realizat propriul ei cămin, s'a crezut pe deplin emancipată. Și ca orice făptură omenească pătruzând în viața înarmată cu un singur scut, acela al ideii de dreptate, a văzut, fără prea multă zăbavă, că ceea ce de departe aduce a scilpire de diamant, de aproape e un ciob de sticlă albastrie. În cei zece ani de stăpânire plutocrată Democrația Românească a fost violată și pustiită în tot ce avea ea mai sfânt... Fugind de oraș a fugit orașul cămă-

tar după ea, condus de principiul că: „dacă tu nu mă vrei, eu te vreau“. Astfel Democrația Românească fiind iubită forțat de nădrăgării străini de sufletul și aspirațiile ei a fost prostituată. Deaceia din ochii ei păduroși țâșnesc fulgere prevesfitoare de furtună, părul îi cade năvalnic pe umeri, în suflet leagă jurăminte de nedeslegat și răzimată de măciucă e hotărâtă să nu se mai deie decât aceleia care va pleca urechea la povestea vieții sale și-i svânta larimile ce-i tremură 'ntre gene.

Crescuți sub aripile ei calde — în mintea noastră stăruie încă imaginea cămășutei de arnicu — noi, tineretul național-țărănesc, (național că pentru această idee au luptat și murit înaintașii noștri; țărănesc căci țărănescă ne e țara) noi iubim din suflet pe această depozitată. O iubim că e tot frumoasă; și-i curată la suflet că nu s'a dat, ci a fost violată. În calea ei vrem să aruncăm lumină și pace căci noi credem cu sfîntenie în misiunea noastră de-ai cuceri o altă viață.

Atrăși de lumina către care mergem nu ne temem de micile greutăți, fiindcă pașii noștri ni-i călăuzește. instinctul rasei, focul sacru al tinereții capabile de jertfe, spiritul victoriei în care credem și garanția ce ne oferă aceia cari conduc destinele partidului a cărui avangardă suntem și cari nu ne temem de-a ne cățăra pe baricade.

Noi ne permitem să ne uităm drept în ochii Democrației Românești pentru că în noi pulsează sângele lui Petrea Dascăl din țara toată, avem cultul acțiunii năvalnice, iar cel mai serios argument al nostru va fi — spre deplină justificare — FAPTA.

Avem un cult acela al ideii de dreptate și ca primă generație a unei țări mare care și-a croit singură libertatea vom ști să ne dăruim pentru ea căci avem religia jertfei.

Vrem să fim feciorul pe al cărui braț de fier Democrația Românească să se poată sprijini cu încredere. „VREM“; și a vrea e a face pe jumătate ceea ce și-ai propus să faci. Restul se realizează prin simț de dreptate, disciplină și muncă; mai cu seamă prin MUNCĂ, DISCIPLINĂ ȘI SIMȚ DE DREPTATE.

Corneliu Albu.

Ardealul și Iuliu Maniu

Alegerile parțiale de Joi au demonstrat încă odată că Ardealul este leagănul național-țărănismului, cetatea inexpugnabilă a lui Iuliu Maniu, după însăși mărturisirea unuia fost și viitor ministru liberal.

Cu toată campania mizerabilă pe care opoziția neputincioasă a dus-o și o duce împotriva guvernării național-țărăniste, Ardealul a dat dovadă de aceeași neclintită dragoste și încredere în șefii săi politici, cari l'au ajutat să rupă în țandări regimul oligarhic și balcanic de ieri.

Zadarnice au fost toate intrigile și toate calomniile prin cari o bandă de șnapani încearcă să compromită pe actualii conducători ai țării.

Ardealul a rămas credincios unui steag. Și pe acest steag stă scris: Iuliu Maniu.

Țara își dă seama de greutățile excepționale cari s'au ivit din prima clipă a guvernării național-țărăniste ca în reflex al crizei internaționale, Ardealul știe că și Dumnezeu a făcut lumea în șapte zile și nu așteaptă ca în doi ani să curgă lapte și miere nici pe Mureș, nici pe Criș...

Țara vrea ca în fruntea ei să stea oameni devotați binelui obștesc, oameni cu intenții hotărâte și cu pricepere de a găsi o soluție de tămăduire a nenumăratelor rane cari sângerează trupul de după războiul al României întregite.

Și țara are în fruntea ei tocmai pe acești conducători. Conducă-

torii pe cari îi merită. Conducătorii cari îi trebuie. Cu toată demagogia partidelor adverse cari intenționează să falsifice aceste realități elementare, Ardealul nu s'a lăsat tras pe sfoară nici de astă dată. Ardealul nu s'a lăsat mințit. Ardealul nu s'a lăsat batjocorit! Ardealul nu s'a lăsat vândut!

Când la Bihor, milioanele lui Tancred și Moșoiu încercau să cumpere sufletele, patrimoniul moral al Ardealului a ripostat trimițând în parlamentul țării pe Constantin Teianu, candidatul partidului național-țărănesc, iar din Caraș pe Aurel Dobrescu cel mai crâncen dușman al liberalilor, contra căruia s'au purtat cele mai injuste și murdare campanii, fără însă a-l atinge în cinstea și demnitatea personală.

Căci ce altceva înseamnă alegerea dlui Aurel Dobrescu cu o majoritate de peste 70%, decât o sentință aspră dată de suveranitatea populară contra tâlharilor calomnietori?!

Încă odată s'a dovedit că poporul nostru e mult mai cuminte, ca să se lase purtat de valul tuturor vorbelor goale și mincinoase. Ardealul și țara întreagă și-a dăruit și de data asta toată încrederea și nădejdea partidului național-țărănesc.

Să ia deci seama cei cari ne contestau popularitatea să ne slăbească cu criticile lor șterpe cari nu pot decât dauna țării.

Moștune votată în congresul cooperației ardeleni din zilele de 25 și 26 Ianuarie 1931

Congresul general al cooperației din Ardeal, în urma dezbaterilor ce au avut loc la Cluj (sala prefecturii județului) în zilele de 25 și 26 Ianuarie 1931, a adoptat următoarea

MOȘTUNE:

Cooperației îi revine marele rol de a organiza în general viața gospodărească a celor mulți dela sate și orașe pentru o cât mai mare rentabilitate și fu special de a găbi raționalizarea și intensificarea agriculturii.

Este necesar să se coordoneze, prin apropiere, activitatea unităților cooperativ pentru o cât mai sigură distribuție a creditelor și a mărfurilor și o cât mai mare desvoltare a mișcării cooperative.

Recunoscând utilitatea în mișcare a federațiilor, congresul cere respectarea principiului federalizării cu toate consecințele lui.

Congresul atrage atențiunea consilierilor de administrație și comisiilor de cenzori asupra marelui răspunderi pe care o au în operațiunile în cari angajează unitățile.

Interesele economice ale Românilor reclamă un sprijin financiar din partea institutului de emisiune și a Băncii Centrale Cooperative, pentru a contrabalansa acțiunea puternică a finanței minoritare.

Având în vedere marea însemnatate a principiului economiei și pentru procurarea de fonduri necesare cooperației, congresul recomandă să se activeze stăruitor și neîntârziat pentru strângerea economiilor populare. Revenindu-i cooperației marea și greua sarcină a colectării economiilor, congresul cere ca statul să nu dea sprijinul și asentimentul său pentru nici o instituțiune cu atribuțiuni asemănătoare.

Își exprină unanimă dorință, ca Banca Națională să scadă cât mai curând taxa actuală de scont, pentru ca

astfel și Banca Centrală Cooperativă să scadă la rândul său dobânda la împrumuturile ce acordă cooperației, simplificându-se și formalitățile.

Avându-se în vedere rentabilitatea scăzută a exploatațiilor agricole, precum și neputința ca debitorii să facă față în mod normal obligațiunilor ce și-au asumat la primirea creditelor, se cere încuviințarea de păsuiri, o presiune inoportună și nedreaptă, neputând folosi nici uneia din părți.

Banca Centrală Cooperativă să procure fonduri mișcării nu numai dela Banca Națională ci de ori unde s'ar putea obține în condițiuni avantajoase.

Ori ce credit rural să se dea numai prin cooperativele de credit cari sunt singurele în măsură să servească interesele populației din cele mai bune condițiuni.

Apreciind marea importanță a controlului organizat prin însăși mișcarea cooperativă, cere Oficiului Național al Cooperației întregul concurs moral și material necesar, în special Ardealului, în care mișcarea cooperativă fiind încă tânără și cu mijloace financiare reduse nu ar putea satisface complet necesitățile controlului.

Congresul cercetând chestiunea aprovizionării din mandat a regiunilor în lipsă și apreciind toată însemnatatea ei socială, socoate că pe viitor cooperația nu ar mai putea îndeplini această îndatorire, decât în anumite condițiuni care vâ-i asigure fondurile și totodată să-i salveze prestigiul.

În ceiace privește aprovizionarea instituțiilor publice cu produse agricole în condițiuni convenabile, atât pentru stat cât și pentru producător, congresul crede necesară legiferarea urgentă a acestui fel de aprovizionare.

Congresul recomandă cooperativele din Ardeal să organizeze cât mai multe cooperative pentru desfacerea produselor economice de tot felul.

**Achitați-vă
abonamentului.**

Redactor responsabil:
Dr. A. T. MUREȘAN